

Commissie Financiën en Algemene Zaken

Conceptverslag commissievergadering Financiën en Algemene Zaken van 5 november 2025

Aanwezig: de heren Mooijman (voorzitter) en Bartelds (portefeuillehouder), mevrouw Plas,
de heren Bos, Boter, De Graaf, Schaafsma, Visser en De Vos
de heren Timmerman en Everaarts, rekenkamer Hunze en Aa's
de heer Bolding, controller (secretaris)
mevrouw Ampak, bestuurs- en managementassistent (verslag)

Afwezig: mevrouw Beuling en de heer Nijmeijer (Rekenkamer Hunze en Aa's)

1. Opening

De heer Mooijman opent de vergadering van de commissie Financiën en Algemene Zaken (FAZ) en heet een ieder welkom.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Verslag vergadering d.d. 17 september 2025

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 19 november 2025

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Voortgang werkzaamheden rekenkamer

Opening en doel van het overleg

De heer Timmerman vraagt of er nog vragen zijn met betrekking tot punten genoemd in de Agenda overleg Rekenkamer – FAZ 5-11-2025.

De heer Boter vraagt wat de reden is om de groslijst pas in de vergadering uit te reiken.

De heer Timmerman antwoordt dat de rekenkamer eerst toelichting wil geven alvorens de groslijst te delen. Er is daarna voldoende gelegenheid voor het geven van een reactie.

Stand van zaken: lopende en komende onderzoeken

De heer Timmerman licht in het kort de rol en taak van de rekenkamer toe en geeft aan dat het voor de rekenkamer van belang is om een goede relatie te hebben met en van meerwaarde zijn voor het algemeen bestuur.

De heer Timmerman licht het doel van dit overleg toe en geeft een korte update over het lopende onderzoek Zoetwaterbeschikbaarheid en het onderzoek Weging van het waterbelang in ruimtelijke ordeningsprocedures.

Het onderzoek Zoetwaterbeschikbaarheid is in de afsluitende fase. Het onderzoek wordt aan de hand van door de rekenkamer opgestelde onderzoeksvragen door een extern onderzoeksbureau uitgevoerd. De onderzoeksvragen zijn: hoe geeft het waterschap invulling aan het Deltaprogramma Zoetwater, is het waterschap goed op weg om de doelen tot 2027 te realiseren en zijn de maatregelen die in dit kader worden genomen ook effectief en efficiënt.

Aan de hand van de conclusies uit het onderzoek zal de rekenkamer aanbevelingen doen aan het bestuur. In de informerende bestuursbijeenkomst op 21 januari 2026 zal de rekenkamer het algemeen bestuur over de uitkomsten van het onderzoek informeren.

De heer De Vos vraagt of de leden van het algemeen bestuur de toelichting op de onderzoeksvragen op papier hebben ontvangen.

De heer Everaarts antwoordt dat deze in een aparte brief zijn toegestuurd.

De heer Timmerman geeft aan dat er ook een onderzoek naar onderbesteding loopt. Dit is een DoeMee onderzoek vanuit de Verenging van Rekenkamers. Hier doen zowel provinciale, gemeentelijke en waterschaps rekenkamers aan mee. Er zijn inmiddels concept factsheets verschenen. Deze zijn onderwerp van gesprek geweest met een afvaardiging van het algemeen bestuur en de controller. Het verslag hiervan is naar de onderzoekers gestuurd. Op dit moment is er sprake van vertraging in het onderzoek en is het niet bekend wanneer het onderzoek zal worden afgerond. De rekenkamer zal de kwaliteit van het onderzoek beoordelen en nadenken over de wijze van presenteren aan het algemeen bestuur.

Mevrouw Plas vraagt wat onderbesteding in dezen betekent.

De heer Timmerman antwoordt dat dit betekent dat er minder geld wordt uitgegeven dan is begroot.

De heer Bartelds vraagt of dit investeringen of personeel betreft.

De heer Timmerman geeft aan dat dit beide kan betreffen.

De heer Everaarts geeft aan dat de vertraging onder meer komt doordat er een grote hoeveelheid organisaties deelneemt aan het onderzoek.

De heer Timmerman geeft aan dat een onderzoek Water en Bodem sturend in de startblokken staat. De rekenkamer heeft de waarschuwing van het algemeen bestuur voor de omvang van een dergelijke thema ten harte genomen. De rekenkamer heeft getracht een en ander behapbaar te maken. Er zal gekeken worden naar de weging van het waterbelang in ruimtelijke ordeningsprocedures. Wat is de positie van het waterschap als het gaat om de (advies)inbreng tijdens een ruimtelijke ordeningsprocedure? Hoe zorgt het waterschap er voor dat het waterbelang op een goede manier wordt vertegenwoordigd en is het beleid hiervoor effectief? De stand van zaken op dit moment is dat de rekenkamer een uitvraag doet richting onderzoeksbureaus. Verwacht wordt dat eind 2025 een besluit genomen wordt welk bureau het onderzoek kan uitvoeren en daarna zal het onderzoek van start gaan. In de tweede helft van 2026 zal het onderzoek opgeleverd worden.

De heer Timmerman geeft aan dat de rekenkamer opmerkt dat de te volgen procedures en de praktische gang van zaken zorgt voor lange doorlooptermijnen.

De heer Visser vraagt naar aanleiding van het onderzoek Zoetwaterbeschikbaarheid wat de planning was en of deze is gehaald. Was het budget voldoende? Was het moeilijk om een onderzoeksbureau te selecteren?

De heer Everaarts geeft aan dat het lastig was een onderzoeksbureau te vinden in de huidige verzadigde markt. Hierdoor heeft de planning enige vertraging opgelopen. Het budget was voldoende.

De heer De Vos geeft aan dat het voor het waterschap nieuw is dat er een rekenkamer is. Hoe reageert de ambtelijke organisatie hierop?

De heer Timmerman antwoordt dat de ervaring in algemene zin is dat er sprake is van een prima samenwerking. *De heer Everaarts* vult aan dat de interactie goed verloopt.

De heer Visser vraagt of er bij het onderzoek Zoetwaterbeschikbaarheid, naast het waterschap, veel verschillende rechtspersonen betrokken zijn. Het is immers een nationaal probleem. Hoe liep de samenwerking met de organisaties buiten het waterschap? *Mevrouw Plas* vraagt of er communicatie met de provincie is geweest met betrekking tot de provinciale verordening.

De heer Everaarts geeft aan dat er geen interviews zijn afgenomen met organisaties buiten het waterschap. Waar nodig zijn wel documenten beschikbaar gesteld en geraadpleegd.

Mevrouw Plas merkt naar aanleiding van het onderzoek Weging van het waterbelang in ruimtelijke ordeningsprocedures op dat de nieuwe Omgevingswet en Water en Bodem sturend leiden tot een andere positie van het waterschap. Wordt in het onderzoek duidelijk gemaakt hoe het was en hoe het is geworden? En wat betreft Water en Bodem sturend: hoe was het voor die tijd en hoe is het na die tijd?

De heer Timmerman antwoordt dat een onderzoek voor een belangrijk deel ook terugkijken is (hoe is het verlopen). De overgang van de watertoetsen naar het waterbelang en hoe dit is verlopen is onderdeel van het onderzoek.

Vooruitblik jaarplan 2026: bespreken van de groslijst

De heer Timmerman licht de opbouw en herformulering van de groslijst toe. De lijst vormt een belangrijke basis voor het opstellen van het jaarplan. De groslijst is een vrij uitgebreide lijst die bestaat uit een groot aantal onderwerpen en onderzoeksthema's. Deze zijn niet uitgewerkt. Om te voorkomen dat tijdens deze vergadering alle onderwerpen besproken worden, is gekozen om de lijst ter vergadering uit te reiken. De leden van de commissie FAZ worden in de gelegenheid gesteld om de lijst met de fracties te bespreken. De fracties kunnen vervolgens richting de rekenkamer aangeven naar welke onderwerpen de voorkeur uit gaat en motiveren waarom en daarbij tevens aangeven wat het algemeen belang voor het algemeen bestuur is.

De heer Mooijman vraagt of de leden van de commissie FAZ zich kunnen vinden in deze procedure.

De heer Bartelds merkt op dat de commissie FAZ het klankbord is vanuit het algemeen bestuur voor de rekenkamer en vraagt of er een gezamenlijk voorstel zou moeten worden gedaan door de commissie FAZ.

De heer Timmerman merkt op dat de rekenkamer zelfstandig is in het maken van een uiteindelijke keuze voor een onderwerp. De rekenkamer stelt het daarom op prijs dat er een aantal (3 à 5) onderwerpen worden aangedragen. *De heer Mooijman* vult aan dat de fracties ook zelfstandig zijn in het aandragen van onderzoeksonderwerpen en merkt op dat als fracties op een later moment de rekenkamer iets mee willen geven dit schriftelijk kan.

De heer Boter vraagt hoeveel onderzoeken per jaar de rekenkamer wil uitvoeren en hoe er voor wordt gezorgd dat de onderzoeken van waarde zijn voor de organisatie in relatie tot de (onderzoeks)belasting voor de organisatie.

De heer Timmerman antwoordt dat de rekenkamer uitgaat van gemiddeld 1,5 onderzoek per jaar. Feedback vanuit het algemeen bestuur over afgeronde onderzoeken is voor de rekenkamer van belang.

De heer Visser vraagt of er ook samengewerkt wordt met andere rekenkamers en met name met de rekenkamer van waterschap Noorderzijlvest gelet op de gemeenschappelijke regeling en het op allerlei manieren samenwerken tussen beide waterschappen. Zit dit ook in de groslijst verwerkt?

De heer Timmerman antwoordt dat samenwerking met Noorderzijlvest niet op de groslijst staat. Er is een samenwerkingsverband van waterschapsrekenkamers. Hier maakt de rekenkamer Hunze en Aa's ook deel van uit. Onlangs is er een bijeenkomst geweest waarin ideeën en ervaringen zijn uitgewisseld. Sommige onderzoeken lenen zich er goed voor om in samenwerkingsverband uit te voeren. De rekenkamer neemt in de voorbereiding van onderzoeken ook gepubliceerde rapporten van andere rekenkamers mee om ideeën op te doen. *De heer Everaarts* vult aan dat de gemeenschappelijke regelingen Noorderbelasting Kantoor en Het Waterschaphuis in de groslijst staan.

De heer Bartelds merkt op dat in bijvoorbeeld het onderzoek Zoetwaterbeschikbaarheid het belang van Hunze en Aa's anders is dan voor andere waterschappen.

De heer Timmerman geeft aan dat de rekenkamer zich hier van bewust is. Onderzoeksvragen uit andere onderzoeken worden dan ook niet één op één overgenomen.

De heer Visser geeft aan dat de Unie van Waterschappen cijfers van waterschappen bijhoudt waaruit benchmarkgegevens kunnen worden gehaald. Wordt dit als potentiële bron voor onderzoek gebruikt?

De heer Timmerman antwoordt dat de rekenkamer onderzoeksbureaus hierop wijst. In het vooronderzoek Water en Bodem sturend is hier door de rekenkamer geen gebruik van gemaakt.

Reflectie op de samenwerking tot nu toe

De heer Timmerman vraagt hoe de commissie FAZ de samenwerking tot nu toe ervaart en of er ideeën zijn om de verbinding met het algemeen bestuur verder te versterken. Is de zichtbaarheid van de rekenkamer voldoende? Zijn tussentijdse terugkoppelingen van een lopend onderzoek wenselijk?

De heer De Vos merkt op dat het lastig is om zichtbaar te zijn als onderzoeken nog lopen en dat de rekenkamer en het bestuur elkaar beter leren kennen in de inhoud als de onderzoeken tot resultaat leiden. *De heer De Vos* geeft aan het plezierig te vinden dat de leden van de rekenkamer aanwezig zijn bij excursies van het algemeen bestuur. En wellicht één à twee keer per jaar bij de vergaderingen van de commissie FAZ. Heel veel tussentijdse verantwoording heeft zijns inziens geen toegevoegde waarde.

Mevrouw Plas geeft aan dat aparte nieuwsbrieven niet passen binnen de huidige vergaderstructuur van het bestuur. De uitkomst van het eerste onderzoek bespreken in een informerende bestuursvergadering is de juiste plek van informeren.

De heer De Graaf merkt op de samenwerking tot nu toe als plezierig en in een goede sfeer te ervaren.

De heer De Graaf merkt op het interessant te vinden om korte tussentijdse terugkoppeling, bijvoorbeeld via de mail, te krijgen wanneer er concrete stappen zijn gezet, zoals de keuze van een onderzoeksbureau of wanneer onderzoeksvragen zijn bepaald en een onderzoek van start gaat.

De heer Mooijman vraagt of dit een goede suggestie is dat haalbaar is voor de rekenkamer.

De heer Timmerman geeft aan dat dit mogelijk is.

De heer Visser geeft een statusoverzicht van lopende onderzoeken mee als suggestie. Deze kan om de zoveel tijd bijgewerkt worden en beschikbaar gesteld worden aan het algemeen bestuur.

De heer Bartelds vraagt wat het algemeen bestuur aan deze kennis heeft.

De heer Visser antwoordt dat het algemeen bestuur nu per onderzoek apart geïnformeerd wordt. De toegevoegde waarde van een overzicht is dat van alle onderzoeken de status beschikbaar is en het duidelijk is wanneer het algemeen bestuur iets kan verwachten.

De heer Everaarts merkt op dat via het jaarverslag ook geïnformeerd wordt over de status van onderzoeken. Via een overzicht zou dit dat wat vaker en op reguliere basis gebeuren.

De heer De Vos merkt op dat een nadeel is dat als zaken uitgesteld worden dit vragen oproept. Als er één of twee keer per jaar een overleg is tussen de commissie FAZ en de rekenkamer kunnen zaken mondeling toegelicht worden.

De heer Mooiman merkt op dat een overzicht wellicht iets te veel informatie geeft.

De heer Timmerman geeft aan dat de rekenkamer suggesties op prijs stelt.

De heer Bartelds geeft als suggestie mee om communicatie van de rekenkamer aan het algemeen bestuur als mededeling in de commissie FAZ in te brengen. De informatie is dan terug te vinden en alle bestuursleden worden dan op de hoogte gesteld.

De leden van de commissie en de rekenkamer kunnen zich hierin vinden.

De heer Boter geeft als suggestie mee de groslijst voorafgaand aan bespreking met de commissie FAZ aan de fracties te verstrekken.

De heer Everaarts licht toe dat vorige week het besluit is genomen om de groslijst anders in te richten (waterschapsinhoudelijke onderwerpen en bedrijfsmatig en organisatorische onderwerpen) en deze is pas sinds kort gereed. *De heer Timmerman* vult aan dat de onderliggende vraag is welk type onderzoek het bestuur zou willen. De rekenkamer is zich er bewust van dat de omschrijving van de onderwerpen hier en daar enigszins arbitrair is.

De heer De Graaf vraagt hoe nu van een groslijst tot een lijst van 3 à 5 onderzoek wordt gekomen. De fracties gaan er nu naar kijken en koppelen dit terug aan de rekenkamer. Komt de rekenkamer dan met een overzicht van de gedragen mening van de fracties? En wordt dit dan in de commissie FAZ vastgesteld?

De heer Timmerman antwoordt dat het vaststellen aan de rekenkamer is. De rekenkamer kijkt naar de suggesties vanuit de fracties en kijkt of dit onderzoeken zijn waar de rekenkamer verder mee wil.

De heer De Graaf merkt op of het juist is dat de rekenkamer een nadere duiding wil op de onderzoeken die zijn fractie interessant lijkt.

De heer Timmerman geeft aan dat dit juist is en dat de fracties ook aan moeten geven waarom de onderwerpen voor het bestuur en waterschap interessant zijn.

De heer Timmerman geeft aan dat de rekenkamer zich voorbereidt op de presentatie van het onderzoek Zoetwaterbeschikbaarheid in januari 2026. En zodra gestart gaat worden met het aangekondigde onderzoek Weging van het waterbelang in ruimtelijke ordeningsprocedures het algemeen bestuur wordt geïnformeerd welk bureau het onderzoek gaat uitvoeren en wat de onderzoeksvragen zijn.

De heer Mooijman vraagt wat de tijdlijn is voor de terugkoppeling van de groslijst.

De heer Timmerman geeft aan dat de rekenkamer verwacht voor 1 december 2025 een terugkoppeling te kunnen krijgen en vraagt of de leden van de commissie FAZ in de gelegenheid zijn de groslijst met de fracties af te kunnen stemmen.

De heer Mooijman geeft aan dat afstemming met de fracties mogelijk is voor 1 december 2025.

De heer De Vos geeft aan dat het een optie zou kunnen zijn om in de vergadering van de commissie FAZ aan te geven wat vanuit de fracties aangegeven is en elkaar wellicht nog aan te vullen.

De heer Everaarts merkt op dat de fracties afzonderlijk punten aandragen.

De heer Visser vraagt of de groslijst ook digitaal beschikbaar wordt gesteld.
De heer Bolding geeft aan hier zorg voor te dragen.

Afsluiting en vervolgspraken

Eventuele (vervolg)afspraken zijn tijdens de voorgaande punten besproken.

6. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van dit agendapunt.

7. Sluiting

De heer Mooijman sluit de vergadering en dankt eenieder voor zijn/haar inbreng.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 26 november 2025.

Klaas de Veen,
Plaatsvervangend secretaris

Trevor Mooijman,
voorzitter